

være fri for at faa dem der, hvor de ikke findes.

Jeg skal som nævnt anbefale Lovforslaget.

Da ikke flere forlangte Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om de i Grundloven foreskrevne Eders Form.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 4149 ff.).

Sagen sattes til Forhandling.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Sveistrup*): Jeg gjorde rede for dette lille Lovforslags Indhold og Grunden til dets Fremkomst, da det blev forelagt, og jeg skal derfor indskrænke mig til ganske faa Ord. Jeg vil fremhæve, at naar Lovforslaget i Pressen er blevet omtalt som Lov om Embedsed, da er det rigtigt, for saa vidt som det jo omfatter alle de i Grundloven foreskrevne Eder, Kongens Ed paa Grundloven, Embedsmænds Ed paa Grundloven og Rigsdagsmænds Ed paa Grundloven. Jeg vil fremdeles fremhæve, at det, der her er Tale om, er at give en ny Formular, som alle og enhver have Ret til at benytte, som kan benyttes af Fritænkere og af kirkeligt troende. Men det, hvorved Lovforslaget adskiller sig fra det her i Tinget tidligere vedtagne, er, at man tillige tillader den, der ønsker det, at benytte en af de nu brugelige Formularer.

Jeg skal hermed anbefale det lille Lovforslag til hurtig Fremme.

H. L. Møller: Der er en Gang her i Folketinget vedtaget et Forslag om Formen for Løfteed. Det indeholdt to Punkter. Det ene gik ud paa at ændre den Løfteed, der er foreskrevet i Grundloven, saaledes at den skulde aflægges skriftlig under følgende Form: „Det lover og sværger jeg paa Ære og Samvittighed“. Og det andet Punkt i Loven, der er blevet vedtaget her i Tinget den 28. Marts 1905, gik ud paa at afløse Løfteeden i alle de Tilfælde, hvor

den ikke er foreskrevet i Grundloven, men kun ved den almindelige Lovgivning, med en Forsikring, der afgives under følgende Form: „Det lover jeg paa Ære og Samvittighed“. Dette Lovforslag kom op i Landstinget, og der blev gjort Betænkelighed gældende mod den første Paragraf i Lovforslaget. Denne Betænkelighed gik især ud paa, om det af Hensyn til dansk Lovsprog lod sig gøre at udvide Begrebet Ed saaledes, at det kunde løsrives fra sin religiøse Baggrund. Hvis det nemlig ikke var Tilfældet, hvis Begrebet Ed ikke kunde løsrives fra den religiøse Baggrund, som det hidtil har haft, saa maatte en Grundlovsændring være fornøden for at gennemføre en Form for Løfteed saaledes som den, der fandtes i Folketingets Lovforslag. Derimod blev der ikke i Landstinget gjort nogen Betænkelighed gældende mod den anden Del af Lovforslaget, den, som gik ud paa i den almindelige Lovgivning at sætte en højtidelig Forsikring i Stedet for den hidtil brugelige Løfteed.

Lovforslaget blev standset i Landstinget, men i Fjor forelagde den højtærede Minister i Landstinget et andet Forslag om Løfteedens Afløsning af en højtidelig Forsikring. Dette Lovforslag indskrænkede sig til at omfatte de Tilfælde, hvor Løfteeden hørte hjemme i den almindelige Lovgivning, og hvor man altsaa ad den almindelige Lovgivnings Vej kunde forandre eller afskaffe Løfteeden. Derimod rørte Forslaget ikke ved det Punkt, der fandtes som § 1 i Folketingets Forslag, den Løfteed, der skal aflægges i Henhold til Grundloven. Om denne hed det i Motiverne til Justitsministerens Forslag, at det maa erkendes at være i alt Fald meget tvivlsomt, om det er muligt at finde en Form, som paa en Gang fyldestgør det Formaal, som Afskaffelse af Eden i dette Ords almindelige Betydning tilsigter, og dog fyldestgør Grundlovens Ord om Aflæggelse af Ed. Denne Tvivl, der altsaa udtryktes i Lovforslagets Motiver, falder paa det nøjeste sammen med de Betænkeligheder, der af Landstinget i sin Tid blev gjort gældende overfor § 1 i Folketingets Forslag. Tvivlen drejer sig altsaa om, hvorvidt man kan løsrive Løfteeden fra den almindelige religiøse Baggrund og sætte noget andet i Stedet, som ikke har nogen religiøs Baggrund. Dette Forslag af den højtærede Justitsminister fik en velvillig Modtagelse i Landstinget. Det blev henvist til et Udvalg, som begærede en Række Oplysninger, der først kom mod Slutningen af Samlingen, og som navnlig skulde tjene til at